

TBB
AVUKAT HAKLARI MERKEZİ BAŞKANLIĞI

TOPLANTI TÜRÜ : ARAMA KONFERANSI
TOPLANTI YERİ : TBB TOPLANTI SALONU
TARİHİ : 01 Mart 2014
KATILIMCI SAYISI : 32 Avukat (13 Kadın - 19 Erkek)
MODERATÖR : Av. Bahattin YAVUZ
KONU : **“Olması Gereken Haklarımız” hakkında RAPOR,**

ÖZET :

Yukarıda konusu belirlenen Arama Konferansı (AK) TBB Avukat Hakları Merkezi Yürütme Kurulunun 31 Ocak 2014 tarihli toplantısında alınan karar gereğince gerçekleştirilmiştir. Toplantıdan önce katılımcıların çaprazlama tanıtımları sağlanmış ve daha sonra “Önemli Haklarımız” ve “Önemsiz Haklarımız” konulu “AK” yapılmıştır.

Avukatların, yasalardan kaynaklanan hakları tarihsel açıdan ele alınmış ve daha sonra avukat haklarındaki yetersizlikler dikkate alınarak, olması gereken haklar tartışmaya açılmıştır. Yaklaşık 140’a yakın fikir “BF” (Beyin Fırtınası) sonucunda ortaya konulmuştur. Katılımcılar 4 gruba ayrılarak, olması gereken hakların beşer taneye indirilmesi istenilmiş, grup görüşü olarak ortaya çıkan dört ayrı beş hak, grupların uzlaşmasıyla “Nihai Görüş/Sonuç” olarak belirlenip en önemli beş hak saptanmıştır.

Ulaşılan bu “NİHAİ GÖRÜŞ”; 01 Mart 2014 tarihi itibari ile tüm Avukatlar adına sorumluluk hissedenlerin katılımı ve uzlaşmacı, birbirini eğiten, ortama uyum sağlayabilen, değer yargılarını irdeleyen ve yargılayan, demokratik diyalog ve katılımcı yönetim anlayışında olan, işbirlikçi anlayışla ortak tasarım ruhu taşıyan ve eyleme dönüşümlü fikirleri benimseyen, ekip çalışması anlayışıyla, gerçekçi ve yaratıcı fikir sahipleri olma özelliği taşıyan bir ekibin o andaki düşünceleridir.

“OLMASI GEREKEN HAKLARIMIZ” beş başlık halinde, ortak görüş olarak aşağıdaki şekilde ortaya çıkmıştır.

- 1-Avukat olmada kota uygulaması ve avukatlıkta sınav şartı,
- 2-Vekalet Ücret Sözleşmesinin dava şartı haline getirilmesi,
- 3-Avukatlara delil toplama hakkı verilmesi, bilgi, belge ve akademik çalışmalar ile Yargı Kararlarına ulaşma kolaylığı getirilmesi,
- 4-Tekelleşme hakkı (tüm davalarda avukat zorunluğu getirilmesi dahil) ve Noterler Gibi Tasdik Yetkisi,
- 5-Anayasal Güvence, Adalet Bakanlığı, Adalet Komisyonu ve Yüksek Yargı organlarında Temsil hakkı,

Bu beş nihai görüş aşağıda belirlenen rapor ile kamuoyuna açıklanmaktadır.

1)-**KOTA UYGULAMASI VE SINAV ŞARTI**; Kamu hizmeti niteliğini de içinde barındıran Avukatlıkta, “Meslekte Sınırsızlık” bir çelişkidir. Kota uygulaması ile sınav şartı birbirlerini bütünleyen uygulamalardır. Sınav şartı mesleğe kalite getirecek, kota uygulaması ise ihtiyacı ön plana çıkaracaktır. Barolara kayıtlı avukat sayısının

günümüzde yaklaşık 80 bin civarında olduğu var sayılırsa, bu sayının dört yıl içinde %50 artış ile 120 bin civarında olması muhtemeldir. Hiçbir şeyi değiştirmeden sadece ana parametrelerle oynamak meslek açısından cinayettir. Bu sayının yaklaşık %65'i Ankara-İstanbul ve İzmir'de toplanmaktadır. Oysa ülke nüfusunun %35'i bu kentlerde yaşamaktadır. Kota uygulaması olmadığından bu üç kent haksız rekabet ile karşı karşıya kalmaktadır. Haksız rekabet ile avukatlık ücretlerinde göreceli düşüş yaşanmakta, ücret düşünce de haksız rekabet artmaktadır. Bu kısır döngü bir sarmal halinde sürüp gitmektedir. Kota uygulaması ile sınav sistemi birlikte uygulandığında, hem haksız rekabet ortadan kalkacak ve hem de göreceli olarak meslekte kalite sağlanacaktır.

2)- VEKALET ÜCRET SÖZLEŞMESİNDE / DAVA ŞARTI; Nasıl ki, 6100 sayılı HMK , da dava ile birlikte deliller sunuluyor ise aynı şekilde taraflar arasında yapılan "AÜS"lerinin de (Avukatlık Ücret sözleşmesi) bir suretinin dava dosyasına sunulması şartı öngörülmektedir. Ülkemizde halen "AÜS" yapılması alışkanlığı/uygulaması yetersizdir. Bu yetersizlik iş sahipleri/avukatlar arasında hep sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Avukatlık mesleğinin serbest yanı, para kazanma sanatıdır. Avukatlıkta başarı sadece dava almak/kazanmak olmayıp aynı zamanda bu başarıyı perçinleyen avukatlıkta adil ücret de olmalıdır. Bu ücretin sağlanmasında davanın kazanılmasından çok iyi ve mükemmel ücret sözleşmesi ile bunun avukata dönen miktarıdır. Avukatların stressiz ve sorunsuz olarak ücretlerine kavuşabilmesinin adil yargılamanın da olmazsa olmaz koşulu olduğu artık algılanmalıdır. Avukatların bağımsızlığının yolu sosyal ve ekonomik güvenceden geçmektedir.

Avukatlık Ücret Sözleşmesinde, dava şartı ilkesini, yıllar önce yaşamıza koysaydık şu anda, iş sahibi bir avukatlık bürosuna gittiğinde, vekaletini verirken "AÜS"ni alıyor olacaktı.

Öyle ise ortaya konulan bu ilke ve uygulama mesleğe ne getirecektir?.

- a -"AÜS"lerinde ortak akıl ve yeknesaklık sağlanacaktır,
- b -İş sahibi/Avukat arasında daha az sorun yaşanacaktır,
- c -"AÜS" leri, davanın taraflarını müteselsilen bağlayacaktır,
- d -Sözleşme şartı artık bir standarda kavuşacaktır,
- e- Sözleşme kültürü, usta/çırak anlayışıyla mesleğe yerleşecektir,
- f- İş sahiplerinde/avukatlarda, "Sözleşme Yapma" kültürü yaratılacaktır,
- g-Meslekte algı kalitesi ve saygınlık yükselecektir,

3)-DELİL, BİLGİ, BELGE VE AKADEMİK ÇALIŞMALAR İLE YARGI KARARLARINA ULAŞMA; Günümüz bilişim çağıdır. Bilişimde sınır yoktur ve olamaz da. Niçin avukatlar, delillere, bilgiye, belgeye, akademik çalışmalara ulaşama? Niçin içtihatlar, avukatların malı olduğu halde bu esirgenir? Avukatlık bir kamu hizmeti ise, kamu hizmetinde sınır olabilir mi? Hukukun üstünlüğü, insan hakları ve adil yargılamaya ulaşmada avukatların yetkileri kısıtlanabilir mi? Hakimler ve Savcılar üçlü sacayağının durağan yönleridir. Oysa avukatlar, "Aktif Süje" konumundadır. Avukatların her türlü bilgi ve belgeye erişiminde kısıtlama getirilmesi, hukukun üstünlüğüne darbe, insan haklarını ihlal ve adil yargılama görevinin engellenmesidir. 21. Yüzyılın bireye özgürlük anlayışında, "insan hakkı sınırsızlığı" ilkesinin kapısını açmıştır. Bu hakkın elde edilmesinde, avukatlara yüklenen etkinlik rolü sacayağında birinci dereceye yükselmiştir. Bu nedenle bilgi, belge ve içtihat avukata sınır, insanlığa sınır olarak algılanmalıdır. Arama konferansında, avukatlara adil yargılamada etkin rolde acizlik , bu hakkın yetersizliği ile vurgulanmıştır.

4-TEKELLEŞME VE NOTERLER GİBİ TASDİK YETKİSİ; Avukatlık mesleğinde tekelleşmenin mutlak olduğu bir gerçektir. Anayasamızın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin, bir hukuk devleti olduğu belirtilmiş, 36. maddesinin 1. fıkrasında, herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu vurgulanmıştır. Burada avukatlar tarafından açılan her türlü davaların sıradan vatandaşlarca da açılabileceği ve avukat tayin etmenin bir zorunluluk olmadığı vurgulanmış ise de, bu zorunluluğun hangi hallerde olmayacağı da yasalarımızda yer almaya başlamıştır. CMK'da zorunlu müdafilik bir tekel hakkıdır. İfade almada avukatın bulunması bir tekel hakkıdır. Anonim şirketler ve Kooperatiflerde sözleşmeli avukat zorunluluğu bir tekelleşmedir. Bu örnekler son yirmi yılda ortaya konulan insan hakları ve adil yargılamayla getirilen ilkelerdir. Bu örnekler yaygınlaştırılmalıdır. Büyükşehirlerde avukatlık zorunlu hale getirilebilir ve adli yardım sınırı genişletilebilir. Noterlerin basit görevlerinden bazıları, Büyükşehirlerin dışında avukatlara verilebilir. Avukatların ekonomik haklarında gelişme, bağımsızlıklarının da teminatı olacaktır.

5-ANAYASAL GÜVENCE, ADALET BAKANLIĞI, ADALET KOMİSYONU VE YÜKSEK YARGI ORGANLARINDA TEMSİL; Günümüzde avukatlara, Anayasa Mahkemesinde, HSYK'da kontenjan verilmiştir. Yargı; sav, savunma ve yargıçtan teşekkül ettiğinden hukukun yer aldığı her kurumda, avukatların da aynı oranda temsili, demokratik katılımın da bir ölçütüdür. Avukatlık mesleğinin kamu hizmeti olması nedeniyle, Anayasal güvenceye kavuşturulması ve yargı organlarında temsil edilmesi yargıda eşitliğin de bir gereğidir. Adalet Bakanlığı, Adalet Komisyonları ile Yüksek Yargı organlarında avukatların temsil edilmesi avukatların ilgili olduğu kamu hizmeti anlayışının da öne çıkarılmasıdır. Yargıda ve organlardaki bu temsil, yeterli ve zorunlu bir kota hakkıyla da desteklendiğinde, bu durum adil yargılamada eşgüdüm ve koordinasyonu sağlayacağından adalete katkı sağlayacaktır.